

Hvile, relationer og genoprettelse

Ugens vers

"Vær nu ikke bedrøvede og skamfulde over, at I solgte mig hertil. Gud har sendt mig i forvejen til livets opretholdelse" (1 Mos 45,5).

Introduktion

En mand stod anklaget for seksuelt overgreb på en kvinde. Hun identificerede ham blandt en række mænd, som politiet havde stillet op. Selv om beviser gjorde hans skyld tvivlsom, var kvinden urokkelig i sin anklage om, at "Johnny" var den skyldige.

Så Johnny blev sat i fængsel, hvor han hentærede i 14 år for en forbrydelse, han ikke havde begået. Kun da DNA-beviser frifandt ham, indså kvinden, "Joan", sin frygtelige fejltagelse.

Joan ønskede at møde Johnny efter hans løsladelse. Hvad ville denne mand, som havde lidt så meget, gøre, når han stod ansigt til ansigt med den kvinde, som havde ødelagt så mange år af hans liv?

Hun sad i et værelse og ventede på, at han skulle komme. Da han kom, og de så hinanden i øjnene, brød Joan i gråd.

"Johnny bøjede sig ned og tog mine hænder, så på mig og sagde: 'Jeg tilgiver dig.' Jeg kunne ikke tro det. Her var den mand, som jeg havde hadet, og som jeg havde ønsket skulle dø. Men nu sagde han til mig, at han tilgav mig, som havde gjort ham så meget ondt. Det var i det øjeblik, at det begyndte at gå op for mig, hvad nåde virkelig er. Og kun da begyndte jeg at heles og finde sand hvile."

I denne uge skal vi se på tilgivelse, og hvad den kan gøre med hvileløse menneskehjerner.

Ugens tekster

- 1 Mos 42,7-20
- Matt 25,41-46
- 1 Mos 42,21-24
- 1 Mos 45,1-15
- Luk 23,23,34
- 1 Mos 50,15-21

Ansigt til ansigt med fortiden

Endelig gik det den rigtige vej for Josef, og det i ganske høj grad. Ikke alene kom han ud af fængsel, men han blev udnævnt til statsminister i Egypten efter at have tydet faraos drømme (1 Mos 41). Han er nu gift og har to børn (1 Mos 41,50-52). Egyptens kornlagre er fulde, og den forudsagte hungersnød er begyndt. Og så en dag kommer Josefs brødre til Egypten.

1 Mos 42,7-20

Læs om mødet mellem Josef og hans brødre. Hvorfor opfandt han et så indviklet plot? Hvad forsøgte Josef at finde ud af ved dette første møde?

Josef havde magten og kunne have hævnnet sig på sine brødre uden at skulle retfærdiggøre sig. Men i stedet for hævn var Josef optaget af sine familiemedlemmer derhjemme. Han var bekymret for sin far. Var han stadigvæk i live? Eller var den dårligt fungerende familie blevet en familie uden en patriark? Og hvad med hans bror Benjamin? Som sin fars glæde og trøst befandt Benjamin sig nu i den samme situation, hvori Josef selv havde været. Havde hans brødre overført deres farlige jalousi på Benjamin? Josef var nu i en stilling, hvor han kunne tage sig af disse sårbare medlemmer af sin familie. Og det er netop, hvad han gør.

At følge bibelske principper i vores relationer vil aldrig betyde, at vi nogen sinde kan eller skal acceptere at blive misbrugt. Enhver af os er værdifuld i Guds øjne. Jesus betalte på korset den ultimative pris for hver eneste af os.

Matt 25,41-46

Hvorfor tager Jesus misbrug eller vanrøgt af andre så personligt?

Vi er alle købt med Jesu blod, og juridisk tilhører vi allesammen ham. Enhver, som er brutal eller misbruger andre, angriber Jesu ejendom. Seksuelt misbrug og følelsesmæssig eller fysisk vold må aldrig være en del af familielivet. Det er ikke kun en privatsag, der skal løses internt i familien. Der er brug for hjælp og indgriben udefra. Hvis du eller nogen i din familie bliver udsat for misbrug, skal du hurtigst muligt søge professionel hjælp hos nogen, du stoler på.

Til eftertanke

Hvilke bibelske principper skal du anvende i enhver vanskelig familiesituation, du oplever?

Skuepladsen gøres klar

Josef har tilgivet sine brødre. Måske havde han gjort det længe før, de dukkede op. Josef ville sandsynligvis ikke have haft så stor fremgang i Egypten, hvis han ikke havde tilgivet dem, for vrede og bitterhed ville i så fald have tæret på hans sjæl og ødelagt hans forhold til Gud.

Adskillige studier af mennesker, der har overlevet store traumer påført af andre, peger på, at tilgivelse er nøglen til at finde helbredelse og få mod på tilværelsen igen. Uden tilgivelse bliver vi ved med at være ofre. Tilgivelse har ikke kun betydning for de personer, som har øvet uret imod os; den betyder rigtig meget for os selv.

Selv om Josef har tilgivet sine brødre, er han ikke villig til at genoptage familieforholdet, hvor han forlod det ved den tørre brønd i Dotan. Han vil at finde ud af, om der er sket en forandring.

1 Mos 42,21-24

Hvad overhører Josef? Hvad fortæller det ham om hans brødre?

Al kommunikation er foregået gennem en tolk, så Josefs brødre er ikke klar over, at han forstår dem. Josef hører sine brødres bekendelse. Brødrene havde troet, at de kunne undgå, at Josef sladrede til deres far ved at skille sig af med ham. De troede, at de kunne slippe for hans drømme eller for at se ham nyde rollen som deres fars yndlingssøn. Men i stedet for at finde hvile havde de i alle disse år været plaget af dårlig samvittighed. Deres handling havde ført til hvileløshed og en lammende frygt for Guds hævn. Josef har faktisk medlidenhed med dem. Han græder over dem.

Josef ved, at hungersnøden vil vare flere år endnu, så han insisterer på, at de skal bringe Benjamin med, næste gang de kommer for at købe korn, og han beholder Simeon som gidsel.

Efter at have oplevet at Benjamin endnu er i live, holder han en fest, hvor han tydeligt favoriserer Benjamin (1 Mos 43,34) for at se, om den gamle misundelse stadigvæk dominerer brødrene. Brødrene viser ingen tegn på, at de er misundelige, men Josef ved, hvor snedige hans brødre kan være. De havde trods alt snydt en hel by (1 Mos 34,13), og han har regnet ud, at de har løjlet om hans egen skæbne over for deres far (1 Mos 37,31-34). Så han opstiller endnu en prøve for dem (se 1 Mos 44).

Til eftertanke

Læs 1 Mos 45,1-15. Hvad fortæller det om, hvad Josef følte over for sine brødre, og om den tilgivelse, han havde givet dem? Hvad kan vi lære af denne historie?

Tilgive og glemme?

Tilgivelse er blevet defineret som villigheden til at afstå fra ens ret til bitterhed, fordømmelse og hævn over dem, der har handlet uretfærdigt mod en. Dr. Marilyn Armour, en familierapeut, som arbejdede med overlevende fra Holocaust for at finde ud af, hvad disse overlevende havde gjort for at finde mening i det, de havde været udsat for, skriver: "Hele ideen med tilgivelse er en bevidst handling fra offerets side. Det er ikke noget, der bare sker automatisk."

Tilgivelse betyder ikke, at der ikke vil være konsekvenser. Tilgivelse betyder ikke, at en person, der udsætter andre for misbrug, får lov til at fortsætte med det. Tilgivelse betyder, at vi overgiver vores vrede og ønske om hævn til Gud. Hvis vi ikke gør det, vil vores vrede, bitterhed, forurettelse og had føre til, at det, personen gjorde imod os, bliver endnu værre.

Matt 18,21-35

Hvad gør det ved os selv, når vi tilgiver andre?

Der er ingen tvivl om, at noget af det vigtigste ved at lære at tilgive er at forstå, at vi selv er blevet tilgivet i Kristus. Vi har alle syndet, ikke kun mod andre mennesker, men også mod Gud.

Enhver synd er faktisk en synd mod vores Herre og Skaber. Men i Jesus kan vi få fuld tilgivelse for alle vores synder, selv om vi ikke fortjener det. Vi får den kun på grund af Guds nåde mod os. Når vi fatter dette store under, når vi forstår at tage imod Guds tilgivelse, når vi selv erfarer virkeligheden i Guds tilgivelse, da kan vi begynde at give slip og tilgive andre. Vi tilgiver ikke, fordi andre fortjener det, men fordi vi selv har fået tilgivelse fra Gud og selv har brug for det.

Josef gav sin familie en ny chance. Han bar intet nag. Han trak ikke fortidens ugerninger frem igen.

Det er næsten umuligt at begynde på en frisk i en familie, hvor alle er blevet eksperter i at såre de andre. Men det var ikke sådan, Josef tænkte. Han ønskede at lade fortiden ligge og fremover leve med brødrene i kærlighed og accept. Hvis Josef havde haft en anden holdning, ville historien have fået en anden og ikke nær så lykkelig afslutning.

Til eftertanke

"Lykkelige de, hvis overtrædelser er tilgivet, og hvis synder er blevet skjult; lykkeligt det menneske, som Herren ikke tilregner synd" (Rom 4,7-8). Tænk over, hvordan dette løfte om Guds tilgivelse bør påvirke vores holdning over for dem, der har syndet imod os.

Omsæt det i praksis

For at kunne tilgive, er jeg nødt til at indrømme, at jeg er blevet såret. Det kan være svært, for mange gange har vi en tendens til at forsøge at begrave vores følelser frem for at bearbejde dem. Det er i orden at bringe vores følelse af forurettelse og vrede til Gud. Vi ser det ofte udtrykt i Salmerne. Jeg kan føle mig fri til at fortælle Gud, at jeg ikke brød mig om, hvad der skete, eller hvordan jeg blev behandlet, og at det gør mig ked af det eller vred eller begge dele.

I historien om Josef ser vi, at han græd, da han så sine brødre igen og genoplever nogle af de følelser, han havde haft i fortiden.

Luk 23,34

Jesus udtrykte sin villighed til at tilgive, inden nogen havde bedt om tilgivelse. Hvornår tilgiver vi?

Jesus ventede ikke på, at vi skulle bede om tilgivelse. Vi behøver ikke vente på, at den, der har forsyndet sig imod os, beder om tilgivelse. Vi kan tilgive andre, uden at de tager imod vores tilgivelse.

Luk 6,28
Matt 5,44

Hvad viser disse tekster om, hvordan vi skal forholde os til dem, der forsynder sig imod os?

Ligesom kærlighed begynder tilgivelse med et valg i stedet for en følelse. Vi kan vælge at tilgive, selv om vores følelser ikke stemmer overens med vores valg. Gud ved, at i vores egen kraft er et sådant valg umuligt, men "alting er muligt for Gud" (Mark 10,27). Det er grunden til, at vi bliver opfordret til at bede for dem, der gør os ondt. I nogle tilfælde er personen måske allerede død, men vi kan alligevel bede om evnen til at tilgive ham eller hende.

Der er ingen tvivl om, at tilgivelse ikke altid er let. Den smerte og ødelæggelse, vi har været udsat for, kan være knusende og efterlade os sårede, lammede og ødelagte. Men heling vil komme, hvis vi tillader det. Heling vil være meget vanskelig, måske til og med umulig, hvis vi holder fast i bitterhed, vrede og had.

Korset er det bedste eksempel på, hvad det kostede Gud at tilgive os. Hvis Jesus kunne gå igennem det for os, selv når han vidste, at mange mennesker alligevel ville afvise ham, kan vi vel også lære at tilgive.

Til eftertanke

Hvem har du brug for at tilgive – hvis ikke for vedkommendes skyld, så måske for din egen?

At finde hvile efter tilgivelse

Josefs familie ankom endelig til Egypten. De mørke familiehemmeligheder er blevet afsløret. Hans brødre må have indrømmet, at de solgte Josef, da de forklarede for deres far, at den søn, han troede var blevet dræbt, nu var statsminister i Egypten.

Det er måske ikke altid muligt eller klogt at genoprette personforhold, men det betyder ikke, at vi ikke kan tilgive. Vi bliver måske ikke i stand til at omfavne og græde sammen med den skyldige, men vi ønsker måske at udtrykke vores tilgivelse enten mundtligt eller gennem et brev. Og så er det tid til at give slip på smerten, så vidt det er muligt. Måske vil noget af den altid være til stede, men vi kan i det mindste være på vej mod at hele sårene.

1 Mos 50,15-21

Hvad bekymrer Josefs brødre, og hvorfor? Hvad siger deres frygt om dem selv?

I sytten år havde Josefs brødre boet i Egypten (1 Mos 47,28), men da Jakob døde, var de alligevel bange for, at Josef ville tage hævn. Igen gik det op for dem, hvor meget de havde såret Josef. Nu efter deres far død forsikrer han dem igen om sin tilgivelse. Denne genopfriskning var måske gavnlig både for Josef og hans brødre.

Hvis såret er dybt, kan der være brug for tilgivelse mange gange. Når mindet om den begåede uret dukker op, har vi brug for med det samme at gå til Gud i bøn og igen tage beslutningen om at tilgive.

1 Mos 50,20

Hvordan er dette vers med til delvist at forklare Josefs villighed til at tilgive sine brødre deres synd imod ham?

Josef var fuldt overbevist om, at hans liv var en del af Guds store plan for at frelse den dakendte verden fra hungersnød og dernæst at hjælpe sin familie med at opfylde Guds løfte om at blive et stort folk. Det gjorde det lettere for Josef at tilgive sine brødre, at han vidste, at Gud havde underkendt brødrenes onde planer for at tilvejebringe noget godt.

Til eftertanke

Josefs historie havde en lykkelig afslutning. Hvordan reagerer vi, når afslutningen ikke er så lykkelig? Kan vi sige, at med afslutningen på al synd og den store strid, når alle problemer er løst, vil det være en lykkelig afslutning for os alle? Kan det håb hjælpe os til at udholde mindre lykkelige afslutninger her og nu?

Til videre studium

"Ligesom Josef blev solgt til hedningerne af sine egne brødre, således blev Kristus solgt til sine bitreste fjender af en af sine disciple. Ligesom Josef blev falsk anklaget og kastet i fængsel på grund af sin uskyld, således blev Kristus foragtet og forkastet, fordi hans retfærdige, selvfornektende liv var en bebrejdelse mod synden. Selv om han ikke var skyldig i nogen uret, blev han dømt på falske vidners udsagn. Josefs tålmodighed og ydmyghed under uretfærdighed og undertrykkelse, hans villighed til at tilgive og hans ædle storsind over for sine halvbrødre, er et forbillede på Frelserens holdning, da han i tavshed udholdt onde menneskers ondskab og forhånelser. Den reflekterer Jesu tilgivelse, ikke alene af morderne, men af alle, der kommer til ham for at bekende deres synder og bede om tilgivelse" (Ellen White, *Patriarker og profeter*, s. 121).

"Der er ingen undskyldning for et uforsonligt sind. Den, der er ubarmhertig mod andre, viser, at han ikke selv har fået del i Guds tilgivende nåde. Når Gud tilgiver, drages den fejlende nær til hans uendeligt kærlige hjerte. Hans guddommelige barmhertigheds strømme flyder ind i hans sjæl, og gennem ham går de ud til andre. Den kærlighed og nåde, som Kristus åbenbarede i sit eget dyrebare liv, vil vise sig hos dem, som får del i hans nåde" (Ellen White, *Lys over hverdagen*, 2. bd., s. 44).

Spørgsmål
til drøftelse

1. "Ikke at tilgive er som at drikke gift i håbet om, at den anden person vil dø." Hvad betyder denne udtalelse?
2. Hvilken hensigt havde Josef med at udarbejde så omfattende planer, inden han afslørede, hvem han var? Hvilken virkning havde det på ham selv og på hans brødre?
3. Josefs tjenere må have kendt til planerne med Josefs brødre (1 Mos 44,1-12). Hvordan påvirker tilgivelse dem, der ser på?
4. "Gud leder aldrig sine børn anderledes, end de ville vælge at blive ledt, hvis de fra begyndelsen kunne se afslutningen og se, hvor enestående Guds formål er med den gerning, de udfører som hans medarbejdere" (Ellen White, *Jesu liv*, s. 155). Tænk over dit eget liv, når du læser dette citat. Hvordan kan en forståelse af denne udtalelse hjælpe os til at arbejde os igennem mange af de prøvelser og kampe, vi møder?

